

1917-10-29

SENDER

Fritz Syberg

RECIPIENT

Johannes V. Jensen

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Da

Date explanation:

Dateringen fremgår af brevet

Sender's location:

Pilegården Kerteminde

Mentioned people:

Johanne Giersing

Else Jensen

Archive:

Det Kongelige Bibliotek, Johannes V.

Jensens Arkiv

TRANSCRIPTION

Pilegården 29-10-17

Kære Ven!

Din Kronik igaar læste jeg baade med Glæde og Bedrøvelse. Forstaar hvor Du vil hen, men hvem i denne onde Verden elsker Sandheden. Maaske der en Gang i Stenalderen har eksisteret et Samfund paa disse Breddegrader med et vist relativt Højdepunkt af demokratisk Samfundsfrihed. Men jeg er kommen paa det rene med at paa den Maade set er vor højtpriste Kulturudvikling kun Forfald. Fra Menneskene gik rundt som Flokke af Arter til de Tusinder af Aar fremefter naaede til Indianerstandpunktet, se det er Fremgang (Udvikling) Fra Indianerstandpunktet og fremefter er Forfald; Ødelæggelse af Evner Instinkter Smag o.s.v.

Jeg har før troet (i enkelte Øjeblikke) at min egen Smag for Simpelt og primitivt Liv var [et overstreget, ulæseligt ord] et Udslag af Atavisme, Mangel paa Kraft til at svinge mig op til en "højere Smag" men jeg kan ikke mere give mine Medmennesker den cadeau. Det er simpelthen mine Instinkters relative Sundhed der gør sig gældende, naar jeg reagerer mod alt det som bærer Forfaldet i sig.

Selvfølgelig har Du Ret. Tyskernes Samfundsorden er den eneste hvori der er et Moment af Idealisme og Sandhed. Og det kommer særlig frem nu de maa kæmpe for den – (for hvem der kan se) men Forfaldet venter vel nok paa dem ogsaa, selv om de er kraftige og sunde nok til at modstaa Englænder- og Amerikanersmitten en Tid. Verdens og Menneskenes Endemaal er selvsagt Undergang og vi er langt paa den anden Side Kulminationspunktet, (selv om Nedgange naturnødvendigt ikke gaar i en lige Linie men bestaar af relative Op- og Nedgange) _

I øvrigt gaar alt vel. Jeg balanserer den af med Søvn og Sundhed til Nødtørft. Har for første Gang mærket hvad det vil sige at sælge Billeder ud af Døren i større Masse, saa jeg kan se Fremtiden i Møde for flere Aar uden Spekulation paa Familiens Klæder Sko og Føde. Her er vidunderligt. Bygerne trækker og Skyerne trækker, Morgen, Middag, Aften og Aarstid laver Sceneforandringer i det uendelige kort sagt Vi ["Vi" overstreget] jeg sidder stille paa Toppen af de fynske Bakker og Verden kommer til mig. – Besse er blevet gift.

Mange Hilsener fra Din hengivne Fritz Syberg

[Det følgende skrevet lodret op langs papirets højre side] Hils Else mange Gange

Pilegaard 29-10-17

Kære Ven!

Din Kronike igaar læste jeg baade med Glæde
og Bedrøvelse. Forstaaer hvor du vil hen, men
hvorn i denne onde Verden, istaer Sandheden?
Maaske det en Gang i Titalderne, har der
stort et Samfund paa disse Bredder
med et vist relativt Højdepunkt af den
Kreative Samfundsfærd. Men jo er kommet
paa det pene med at paa den Maade et
er over kritiske Kulturudvikling kime
Forfald. Fra Menneskene gik rundt som
Fløkke af Sten til de Tusinder af dem
efter naade til Indrømstændpunktet, se
det er Fremgang (Udvikling). Fra Indrøm
stændpunktet og fremefter er Forfald; Gæbes-
gilde af Evner Færdigheder Smag o.s.v.

Jeg har for troet (i enkelte Oplysninger) at min
egen Smag for Impulser og primitiv Liv
var ~~stærk~~ et Udslag af Etacisme, Mangel
paa Kraft til at vinde mig op til en højere
Smag "men jo kan idre mere give mine
Medmennesker den cadeau". Det er simpelt
hen mine Instinkters relative Stundhed der
gør mig gældende, naar jo ragerer med
alt det som berer Forfaldet i mig.

Selvfølgelig har den Ret. Tyskernes Samfund
orden er den mest høvede er et Moment
af Idealisme og Sandhed. Og det kommer
særlig frem når de maa kæmpe for den -
(for hvem der kan se) men forfaldet over-
ter vel nok paa dem ogsaa, selv om
de er kraftige og rinde nok til at modstaa
Engleunders og Amerikanskernes smil i Tid.
Verdens og menneskenes Endemaal er selvstændig
Udgangsvej og is er langt paa den anden Side
Kulturisationspunktet, (selv om Udgangens
naturbevarende og is gaar i en Lige Linie
men bestaar af relative Op- og Udgange.)

Sådan gaar alt oel. Jeg balancerer dem af
med Loven og Sandhed til Nødtørft. (Jeg for
første Gang) mærkede hvad det vil sige at træde
Billeder ud af Løven i store Masse, saa
de kan se fremtidens Løve for flere end uden
Speculation paa Familiens Klader Her og
Fide. Der er vidunderligt. Byggen todelte
og Gæstene tralden, Merges, Middag, og Læs
og Aarstid lave Samfundsbinding i det uendelige
Vort ryst Hys sidder stille paa Toppen af
de fynste Bølger og Verden kommer
til mig. — Bønnen blev sigt. Fritz dybes
Mange vil være fra sin kære Børn

Ud
Ene
maase
Gulst